

— daarvan maakte de *Royal Air Force* zich meester; de gereedstaande bemanningen vertrokken naar Australië. Niet dat het daar voor Coster eenvoudiger was, *Mitchells* ter beschikking te krijgen! De 12 die er begin maart aangekomen waren, werden door van Mook en generaal van Oyen op dringend verzoek van de (uit Indië uitgeweken) Amerikaanse luchtmacht-generaal George H. Brett aan de Amerikaanse luchtmacht overgedragen. Wel werd begin april '42 besloten, met aanvulling van Australische krachten een Nederlands *Mitchell-squadron* te vormen (het *18th squadron* dat officieel op 4 april '42 werd opgericht), maar het kostte de grootste moeite om te bereiken dat van de binnenkomende, door Nederlands-Indië bestelde en betaalde *Mitchells* althans enkele aan dat *squadron* werden toebedeeld; twee-en-een-halve maand na de oprichting beschikte het nog maar over 5 toestellen — alle overige hadden de Amerikanen geweigerd over te dragen.

Het was er een treffend symptoom van hoe weinig Nederland nog maar in de melk te brokkelen had:

Wat geschiedde met de leerling-vliegers?

De verst gevorderden konden aan de MLD en het *18th squadron* ter beschikking worden gesteld maar veruit de meesten dienden hun opleiding te voltooien. Waar? Een proef in Australië mislukte: er waren tekorten aan reserve-onderdelen en vliegbenzine. Helfrich deed weten dat de verdere opleiding in Brits-Indië kon geschieden, maar van Mook en van Oyen beslisten anders. Wachten tot er in Australië voldoende materiaal was, leek in maart '42 te riskant — op de 15de seinde van Mook naar Londen dat hij overleg had gepleegd met de Australische autoriteiten en met generaal Brett en dat allen accoord waren gegaan met het denkbeeld dat de leerling-vliegers in de Verenigde Staten verder zouden worden opgeleid. Van Oyen vloog daar begin april naar toe — vijfhonderdtwee-en-dertig instructeurs en leerling-vliegers (zeventig instructeurs, vierhonderdtwee-en-zestig leerlingen) volgden per schip — van hen waren negentig door hun vrouw vergezeld en zij hadden ook nog zeven-en-vijftig kinderen bij zich.

★

De Amerikaanse behoefte om zo spoedig mogelijk de beschikking te hebben over eigen toestellen deed ook de in Australië aangekomen transportvliegtuigen van de Militaire Luchtvaart en verkeersvliegtuigen